

Rapport for miljøtilsyn hos Aalborg Kaserne - Nr. Uttrup Skydebaner, Gammel Høvej 34, 9400 Nørresundby

Overordnede oplysninger

Tilsynsdato	09.09.2021		
Baggrund for tilsynet	Basistilsyn - varslet		
Telefon		CVR nr.	16287180
E-mail		P. nr.	1010472039

Virksomhedstype	J203, Udendørs skydebaner
Godkendelsesdato	23.01.2012 med tillæg af den 22. oktober 2020
Tilslutningstilladelse spildevand	

Aftaler og håndhævelser inden for tilsynsfrekvensen

Dato	Type	Status	Kommentar
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	1. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bedes bekræfte, at der ikke udføres brandøvelser, hvor der indgår længerevarende brug af sirener.
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	2. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bedes oplyse, om der har været foretaget ændringer af sæsonplanerne for Nr. Uttrup Skydebaner i 2018 efter de var offentliggjort på støjportalen.
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	3. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bedes oplyse, hvornår højden af jordvoldene, der indgår som en del af de støjdæmpende foranstaltninger, senest er kontrolleret.
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	4. Det blev aftalt, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse fremsender en kort redegørelse for vedligehold af blendere herunder, hvor ofte de tilses og hvilke kriterier, der ligger til grund for at vurdere, hvorvidt de stadig har den ønskede støjdæmpende funktion.
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	5. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bedes oplyse følgende vedr. samletanken og det opsamlede blyholdige vand: a. Føres der nogen form for kontrol med tætheden af samletanken med tilhørende rørføringer? b. Hvordan dokumenteres, at pejlinger af tanken er foretaget - føres der en pejlejournal? c. Hvor meget blyholdigt vand er der bortskaffet i 2016, 2017 og 2018, og hvem har transporteret og modtaget affaldet (fremsend evt. kopier af kvitteringer fra transportør/modtageanlæg).
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	6. Det blev aftalt, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse fremsender et eksempel på en skudrapport udfyldt i forbindelse med en civil anvendelse af en skydebane.
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	7. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bedes fremsende dokumentation for, at rammerne for brugen af øvelsespladsen i 2015, 2016, 2017 og 2018 ikke er overskredet.
21-04-2020	Aftale	Efterkommet	8. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bedes vurdere, om indretningen af pladsen til afvikling af brandøvelser er tidssvarende i forhold til de udførte aktiviteter. Det bedes endvidere oplyst, om pladsen indgår i forsvarrets egen indsatsplan for beskyttelse af drikkevandsinteresserne i området. Er aktiviteten vurderet og hvis ja - med hvilken konklusion?
15-02-2023	Aftale	Meddelt	1. Forsvaret bedes bekræfte, at der ikke udføres brandøvelser på den særlige brandøvelsesplads tilhørende Aalborg Kaserner, hvor der indgår længerevarende brug af sirener.
15-02-2023	Aftale	Meddelt	2. Forsvaret bedes oplyse følgende vedr. samletanken og det opsamlede blyholdige vand: a. Føres der nogen form for kontrol med tætheden af samletanken med tilhørende rørføringer? b. Hvordan dokumenteres, at pejlinger af samletanken er foretaget - føres der en pejlejournal? Føres der en pejlejournal for kuglefang på langdistancebanerne?
15-02-2023	Aftale	Meddelt	3. Redegørelse for overholdelse af § 4, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 1732 af 21. december 2015 om støjregulering af forsvarrets øvelsespladser og skyde- og øvelsестerræner, i

Dato	Type	Status	Kommentar
			form af kortmateriale fremsendt d. 30. november 2021, er ikke fyldestgørende, medmindre det er muligt at foretage sprængninger, anvende kanonslag/tunge våben overalt på øvelsespladsen uden at overskride grænseværdien på 110 dB (udtrykt som den C-vægtede SEL-værdi pr. skud eller sprængning) ved den nærmeste bolig uden for det samlede øvelsesområde. Redegørelsen kan munde ud i en af følgende to konklusioner: a. Ingen boliger uden for det samlede øvelsesområde kan blive påvirket af en støjbelastning større end 110 dB som følge af aktiviteter på øvelsespladsen, og kortmaterialet er fyldestgørende. b. Der findes boliger uden for det samlede øvelsesområde, der kan blive påvirket af en støjbelastning større end 110 dB som følge af aktiviteter på øvelsespladsen, og der skal udarbejdes kortmateriale, som angiver de områder, hvor bestemte aktiviteter ikke er tilladt og som indgår i informationsmaterialet til brugerne.
15-02-2023	Aftale	Meddelt	4. Forsvaret undersøger, om der er mulighed for at lægge sig fast på hvilke ugedage (på halvårsbasis) skydetiderne skal fordeles jf. miljøgodkendelsens vilkår 6 (dvs. 2 faste ugedage, hvor der skydes til kl. 24 etc.). Det nuværende system, hvor fordelingen varierer fra uge til uge, gør det vanskeligt for naboerne at planlægge deres aktiviteter. Der henvises til tilsynsrapportens afsnit "Støj, vilkår i miljøgodkendelse".
15-02-2023	Aftale	Meddelt	5. Der ønskes en redegørelse for kontrol og vedligeholdelse af blendere og bagskærme – hvem, hvad, hvor ofte etc. Findes der skriftlige kassationskriterier for blendemateriale, ønskes kriterierne vedlagt

Virksomhedsoplysninger

Kort beskrivelse af virksomhedens arbejdsområde/procesbeskrivelse
<p>Skydebanen omfatter 3 stk. 200 m skydebaner med standpladser på 200 m, på 100 m og på 0 – 50 m afstand. Skydebanen omfatter endvidere 3 stk. kortdistancebaner på 30 m og 2 stk. pistolbaner på 25 m.</p> <p>Forsvaret anvender anlægget i overvejende grad til uddannelse af personel på Aalborg Kaserne (værnepligtige, sergentuddannelser, stående enheder med fastansat personel, militærpoliti, mv.), samt øvrige enheder i Nordjylland (Jægerkorpset, Flyvestation Aalborg, Hjemmeværnet, Søværnet mv.), herunder uddannelse og træning i forbindelse med internationale opgaver.</p> <p>Herudover benyttes anlægget af civile jagtforeninger, politiet og Nordjyllands Beredskab i begrænset omfang.</p> <p>I tilknytning til skydebanerne findes en række bygninger hvis anvendelse er som følger. Nord for skydebanerne findes en mandskabsvogn, der primært anvendes som kontorfaciliteter mv. for Jess Jensen, der er ansat hos ISS Facility Services til at varetage det daglige tilsyn med og mindre vedligehold af skydebanens installationer. Jess står for håndteringen af affald, pejling af miljøkuglefang på langdistancebanerne, pejling af samletanken for blyholdigt overfladevand fra langdistancebane A, rekvirering af tømning af kuglefang og samletank mv.. Overfor mandskabsbygningen findes et kombineret værksted og lagerbygning. Her opbevares bl.a. skydeskiver, stativer til skydeskiver mv. På værkstedet foretager Jess Jensen mindre reparationer af materiel og installationer tilknyttet skydebanerne. Herudover er der i dette område opstillet en toiletvogn, som kan anvendes af brugerne af 25 m banerne. Syd for skydebanerne findes en større nyere toiletbygning til brugerne af kort- og langdistancebanerne.</p>

Kort beskrivelse af virksomhedens arbejdsområde/procesbeskrivelse				
<p>Nr. Uttrup Øvelsesplads omfatter et større landområde vest og syd for Aalborg Kaserne, Gammel Høvej 34, 9400 Nørresundby. Mod nord afgrænses området af Høvejen og mod syd af bebyggelsen i den nordlige del af Nørresundby. Den vestlige grænse befinder sig i området mellem Gammel Hvorupvej og Voerbjergvej.</p> <p>Øvelsespladsen er reguleret af Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1732 af 21. december 2015 om støjregulering af forsvarrets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner. Rammerne for aktivitetsniveau, angivet som årligt antal aktivitetsdage, fortegnelse over anvendte støjkloder og angivelse af aktivitetsfri perioder for øvelsespladsen, fremgår af bekendtgørelsens bilag 2. Området anvendes til uddannelse og træning af forsvarets personel fra alle egne af landet.</p> <p>Booking af skydebanen og øvelsespladsen sker ved henvendelse til Servicecenteret under Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i Hjørring. Servicecenteret offentliggør de bookede aktiviteter på den såkaldte støjportal på forsvarrets hjemmeside. Sæsonplaner for skydebanen fremsendes til tilsynsmyndigheden hvert halve år, og aktiviteterne både på skydebanen og øvelsespladsen offentliggøres for en måned ad gangen. Afrapportering af de udførte aktiviteter indsendes til Servicecenteret, der sørger for, at aktiviteterne registreres og journaliseres.</p>				
Produktionsareal (m ²)	Antal ansatte i produktionen	Driftstider (kl)		
		Hverdage	Lørdage	Søn- og helligdage
		07:00-24:00	09:00-16:00	09:00-15:00
	Miljøledelse			

Luftemissioner

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Luft	<p>Vedr. øvelsespladsen - område til afvikling af brandøvelser:</p> <p>Ingen ændringer i forhold til tilsynet i 2018, hvor det blev oplyst/konstateret:</p> <p>Ved tilsynet kunne det konstateres, at der på bygningen ved pladsen til afvikling af brandøvelser er opsat en flagstang med vindpose på toppen af bygningen. Det er hermed muligt at sikre sig, at øvelser ikke påbegyndes på tidspunkter, hvor vindretningen er ugunstig, så den potentielt kan bære røgen ind i det nærliggende boligområde.</p> <p>Det blev oplyst ved tilsynet, at der kun laves brandøvelser, når vindretningen bærer røgen væk fra boligområdet.</p>

Støj

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Støjkloder, udendørs	<p>Vedr. øvelsespladsen - område til afvikling af brandøvelser:</p> <p>Opfølgning fra tilsyn i 2015: Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse undersøger, hvorvidt der fortsat udføres brandøvelser, hvor der indgår læn-gerevarende brug af sirener, og melder tilbage til Virksomhedsmiljø.</p> <p>Virksomhedsmiljø har ikke modtaget denne information på baggrund af tilsynet i 2018 og anmodningen genfremstattes derfor i forbindelse med tilsynet i 2021.</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<p>Vedr. øvelsespladsen - markering af minimumsafstand for brug af sprængladninger:</p> <p>Virksomhedsmiljø ønskede oplyst, om grænsen for brug af sprængladninger er tydelig markeret i terrænet. Forsvaret skal kunne dokumentere overholdes af § 4, stk. 1 i bekendtgørelse nr 1732 af 21. december 2015 om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterrener, hvoraf det fremgår:</p> <p>"For alle de af bekendtgørelsen omfattede øvelsesområder må støjen fra tunge våben og sprængninger udtrykt som den C-vægtede SEL-værdi pr. skud eller sprængning, ikke overstige 110 dB ved den nærmeste bolig uden for det samlede øvelsesområde."</p> <p>Ved tilsynet i 2018 blev det oplyst, at der er ingen markering, men der udleveres et kort til brugerne af øvelsespladsen, hvor grænsen er markeret. En fysisk markering vurderes ikke at være mulig, af hensyn til de øvrige aktiviteter, der gerne må foregå i området.</p> <p>Kopi af oversigtskort er fremsendt d. 30. november 2021 med følgende bemærkninger fra forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse: "Jeg har vedhæftet kort over Øvelsespladsen. Der benyttes kun sprængladning op til 100 gram, som ildmarkering, samt brug af kanonslag. Der er derfor ikke særlig plads indrettet til sprængninger."</p> <p>Det fremgår ikke af oversigtskortet, at der skulle være områder omfattet af restriktioner for brug af sprængladninger, kanonslag og/eller tunge våben. Anmodning om kortmateriale genfremstattes derfor ved nærværende tilsyn.</p>
<p>Støj, vilkår i miljøgodkendelse</p>	<p>Miljøgodkendelsen vilkår 4 og 4a:</p> <p>De tilladte mest støjende våben på skydebanerne fremgår af godkendelsens vilkår 4. Ved tilsynet blev det kontrolleret, at der ved hver skydebane er opsat tydelig og retvisende information om de tilladte våbentyper på den pågældende skydebane. Der er Virksomhedsmiljøes vurdering, at denne information er i overensstemmelse med det tilladte jf. miljøgodkendelsen vilkår 4.</p> <p>Miljøgodkendelsens vilkår 8:</p> <p>"Forsvaret skal, inden sæsonen starter, lokalt informere offentligheden og tilsynsmyndigheden om, på hvilke ugedage og tidspunkter der i løbet af sæsonen er planlagt skydning."</p> <p>Oplysningerne offentliggøres forud for hver sæson på støjportalen på forsvarets hjemmeside: https://www2.forsvaret.dk/temaer/stoej-portal/Pages/portalforside.aspx Det vurderes, at vilkåret er overholdt.</p> <p>Forsvaret undersøger, om der er mulighed for at lægge sig fast på hvilke ugedage (på halvårsbasis) skydetiderne skal fordeles jf. miljøgodkendelsens vilkår 6 (dvs. 2 faste ugedage, hvor der skydes til kl. 24 etc.). Det nuværende system, hvor fordelingen varierer fra uge til uge, gør det vanskeligt for naboerne at planlægge deres aktiviteter. En løsning ville være at offentliggøre halvårsplanen med faste skydedage (den "officielle" sæsonplan) samt den nuværende mere detaljerede plan som offentliggøres hver måned på Støjportalen (viser de konkrete bookinger i den pågældende måned). Kommer en bruger ved en fejl til at overskride den bookedede skydetid (på månedsplanen) er det ikke (i modsætning til i dag) problematisk så længe den "officielle sæsonplan" ikke er overskredet. Den detaljerede plan bliver dermed blot en ekstra service til naboerne.</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<p>Miljøgodkendelsens vilkår 9: "Ændringer i sæsonplanen skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 4 uger forud for ændringen og offentliggøres for de omboende senest 14 dage forud for ændringen." Virksomhedsmiljø oplyste, at den hidtidige praksis med annoncering af ændringer på støjportalen ikke kan stå alene. Alle ændringer i sæsonplanen skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 4 uger forud for ændringen. Det blev aftalt at praksis bringes i overensstemmelse med godkendelsens vilkår 9. Virksomhedsmiljø vurderer, at annonceringen af ændringer på støjportalen sker med det krævede varsel på 14 dage. Det blev oplyst, at der løbende kan laves bookinger, også efter fristen for varsling på de 14 dage er overskredet men kun, hvis der allerede er sket en rettidig annoncering af en tilsvarende aktivitet i det samme eller længere tidsrum på en af de andre skydebaner. Denne praksis vurderes at være i overensstemmelse med miljøgodkendelsens vilkår 9.</p> <p>Miljøgodkendelsens vilkår 13: "Benyttelse af skydebanerne må ikke medføre, at støjniveauet ved den mest støjbelastede bolig (bortset fra Forsvarets egne lejeboliger) overstiger 74 dB(A) i det åbne land nord for skydebanen og 67 dB(A) i boligområdet i byområdet syd for skydebanen, se bilag 3.1. De 67 dB(A) er gældende med virkning fra der etableres støjdæmpende foranstaltninger jf. vilkår nr. 3."</p> <p>Det er en forudsætning for overholdelse af vilkår 13, at skydebanerne er indrettet og anvendes som forudsat i støjdokumentationen, der ligger til grund for miljøgodkendelsen. Med hensyn til indretningen er det primært de støjdæmpende foranstaltninger, som er betydende - eksempelvis højde af støjvægge/-volde samt støjdæmpende egenskaber af materialer på vægge, blendere mv. Ved tilsynet blev der foretaget en visuel vurdering af højden af støjvægge og volde. Det er sjældent, at der opstår væsentlige sætninger af støjvægge, hvis disse er ordentligt funderet. Der var ikke noget ved tilsynet, der indikerede, at højden af støjvæggene ikke skulle være som forudsat i støjdokumentationen. Erfaringsmæssigt sker der en langsom reduktion i højden af jordvolde som følge af påvirkninger fra vejr og vind mv. Det blev aftalt at forsvaret undersøger hvornår topkoten på voldene senest er kontrolleret. Forsvaret har d. 30. november 2021 oplyst, at det senest er sket i 2018 i forbindelse med udførelse af en støjberregning.</p> <p>Vedr. vedligehold af den støjdæmpende beklædning på blendere. Det blev oplyst ved tilsynet i 2018, at blendere undergår løbende kontrol og vedligehold af Ole Møller Madsen fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Det blev aftalt ved nærværende tilsyn, at forsvaret fremsender en kort redegørelse for vedligehold af blendere og bagskærme herunder, hvor ofte de tilses og hvilke kriterier, der ligger til grund for at vurdere, hvorvidt de stadig har den ønskede støjdæmpende funktion. Af redegørelsen skal det fremgå, om bløndermaterialet stemmer overens med forudsætningerne i støj kortlægningen. Forsvaret har d. 30. november 2021 fremsendt følgende redegørelse:</p> <p>"Årsagen til at der er to forskellige typer støjabsorbenter på blønderne på Nr. Uttrup skydebane er, at efter miljøgodkendelsen fra 2012, fik alle</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<p>blænder foran standpladslinjer monteret perforerede trapez-metalplader, med papirgranulat, som har bedre støjabsorberende virkning, end det eksisterende materiale (som var benyttet hidtil). Da der i forhold til støjberegningerne kun er krav om at blænder er beklædt med støjabsorberende materiale på blænde foran skytten på den side, som vender mod skytten, lod man den gamle støjabsorbent forblive på blænder i det omfang, at der ikke var krav om, at det skulle skiftes til de nye perforerede trapez-metalplader, med papirgranulat."</p> <p>Virksomhedsmiljø har taget redegørelsen til efterretning men fastholder ønsket om en redegørelse for kontrol og vedligeholdelse af blændere og bagskærme.</p> <p>Med hensyn til anvendelsen, er det de anvendte våbentyper og den højde, hvorfra våbnet affyres, som har betydning for overholdelse af vilkår 13. Der henvises endvidere til miljøgodkendelsens vilkår 4 og 4a. Virksomhedsmiljø vil gerne pointere, at det er forsvarets ansvar at sikre, at de våben, som anvendes på Nr. Utrup Skydebaner, ikke støjer mere end de "referencevåben", som lå til grund for udarbejdelse af støjdokumentationen, der er grundlaget for miljøgodkendelsen. Denne vurdering skal foretages hver gang nye våben tages i anvendelse. Hvis støjen fra et nyt våben støjer mere end "referencevåbnet", må det ikke anvendes på skydebanerne, førend der er fremsendt dokumentation for, at miljøgodkendelsens vilkår 13 er overholdt.</p> <p>Foranlediget af henvendelser vedr. overskridelser af de annoncerede skydetider blev en række afværgende tiltag diskuteret.</p> <p>Mulighed for automatisk nedlukning af bane. Denne løsning havde forsvaret selv vurderet på et tidligere tidspunkt og var kommet frem til, at det ville være en overordentlig omkostningstung opgave, hvor der ikke ville være proportionalitet mellem omkostninger og de efter forsvarets vurdering få overtrædelser af de annoncerede skydetider.</p> <p>Skiltning i skydehus med instruks om at tjekke annonceringen på støjportalen inden skydning opstartes og/eller et afkrydsningsfelt på banejournalen, hvor man skal kvittere for at "annoncering på støjportal tjekket". Ifølge forsvaret er det ikke alle hos forsvaret, der bærer mobiltelefon og dermed vil der være flere, som ikke har mulighed for at tilgå støjportalen, mens de befinder sig på skydebanen.</p> <p>Virksomhedsmiljø tog det ovenstående til efterretning men vil ikke afvise, emnet kan genoptages afhængig af udviklingen i antallet af overtrædelser af annonceringen.</p> <p>Vedr. civiles brug af skydebanerne.</p> <p>Forsvaret har tidligere fremsendt en beskrivelse af proceduren for afhentning af nøgler – det sker inde på kasernen og det fordrer, at nøglen afhentes af en med adgang til kaserneområdet. Det blev aftalt, at redegørelsen tager udgangspunkt i de civile aktiviteter i 2019, da 2020 vurderes ikke at være repræsentativ grundet corona nedlukningen. Det ønskes som minimum oplyst, hvor mange dage, der har været civil aktivitet og aktiviteterne ønskes underopdelt på hverdage samt weekend, søn- og helligdage. Hvis det er muligt at lave en opgørelse for hver civil forening, vil det være rigtig fint. Alternativt vedlægges en liste med de civile foreninger som anvender skydebanerne.</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<p>Opgørelse er modtaget d. 30. november 2021 og indeholder både politiets og civiles anvendelse af skydebaneanlægget. Langt den største civile aktivitet kan tilskrives pistolskydning (på pistolbanerne) i regi af Aalborg Kasernes Idrætsforening. Herudover har der været ca. 10 skydninger årligt med andre brugere, hvor enkelte vurderes at være jagtforeninger. Redegørelsen er taget til efterretning uden yderligere bemærkninger.</p> <p>Det blev oplyst under tilsynet, at forsvaret ikke fører kontrol med hvilke våben de civile foreninger medbringer/anvender. Findes der noget informationsmateriale som udleveres til de pågældende foreninger omkring "banernes brug"? Hvordan er foreningerne gjort bekendt med hvilke våben/ammunition som må anvendes på skydebanerne – og ikke mindst, hvilke som ikke er tilladt? En godkendelse til Våbenklasse 1 er ikke et "carte blanche" til at anvende hvad som helst. Forsvaret har oplyst d. 30. november 2021, at der ikke føres kontrol med de våben civile anvender på anlægget og der findes ej heller informationsmateriale til brugerne. Emnet tages op ved næste tilsyn.</p>

Spildevand

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Spildevand, overfladevand	<p>Vedr. øvelsespladsen: To større regnvandsbassiner i tilknytning til kaserneområdet blev besøgt ved tilsynet i 2018 og gav ikke anledning til bemærkninger.</p> <p>Vedr. langdistancebanerne: Der er pt. 2 "systemer" til håndtering af blyholdigt overfladevand fra langdistancebanerne. Skiveområdet består af et "kuglefang" foran/under skiverne, et delvist automatiseret system til opstilling af skiver, en betonplatform (med underliggende kælder) der på den forreste del huser skiver med tilhørende system og på den bagerste del et kuglefang bestående af gummigranulat omgivet af en gummimembran (i princippet en stor "gummipose". Projektilerne trænger gennem membranen og opsamlles i granulatet. Med tiden sker der en ansamling af vand i bunden af kuglefang fra nedbør, der passerer skudhullerne i kuglefangets ydre membran. Blyholdigt vand fra kuglefanget afhentes med slamsuger (slange kan kobles på en studs nederst på membranen). Overfladevand fra betonplatformen og ydersiden af kuglefang har vist sig at indeholde bly. Ved tilsynet blev det oplyst, at på bane A afledes det blyholdige vand til en nedgravet samletank på 6000 l nord for foden af endevolden. Vandet afhentes med slamsuger. På langdistancebane B og C afledes det blyholdige overfladevand til en pumpebrønd, hvor vandet løftes til en "udløbsbrønd" placeret umiddelbart øst for pumpebrønden, hvorfra det løber via gravitation til en grøft mod øst. Indholdet af bly i overfladevandet er ved en tidligere lejlighed målt til 115 ug/l. Det har været virksomhedsmiljøets opfattelse, at vandet fra samtlige langdistancebaner blev afledt til samletanken og bortskaffet som farligt affald til godkendt modtageranlæg. Forsvaret er derfor som opfølgning på tilsynet blevet anmodet om at iværksætte en udredning af afløbsforholdene, hvorefter der skal tages stilling til den fremadrettede håndtering af overfladevandet. Dette arbejde pågår.</p>
Spildevand, afløbsforhold	<p>Skydebanen er beliggende i et område, der ikke er omfattet af Aalborg Kommunes spildevandsplan. Der afledes sanitært spildevand fra de to toiletbygninger på anlægget. Den ene toiletbygning er placeret vest for pistolbanerne, og den anden er placeret syd for langdistancebanerne.</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<p>Toiletbygningen syd for langdistancebanerne blev fremvist under tilsynet i 2018, og det blev oplyst, at denne bygning netop var blevet erstattet af en ny.</p> <p>Skydebanen afleder efter tilladelser fra Aalborg Kommune spildevandet til et nedslivningsanlæg via septiktanke, som tømmes af en registreret godkendt transportør.</p> <p>Det ovenstående vurderes fortsat at være gældende på baggrund af tilsynet i 2021.</p>

Affald

Affaldsart	Oplag	Enheden	Beholder		Opbevaring (Beskyttelse)	Transportør	Modtager	Bemærkninger
			Type	Volumen (l)				

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Affald	<p>På skydebanen forekommer følgende affaldsfraktioner: Brændbart affald, tomme patronhylstre, aluminiumsskydeskiver, affald fra renovering af kuglefang samt opsamlet blyholdigt overfladevand fra området omkring kuglefang på 200 m skydebanerne (se bemærkninger til tilsynspunktet "Farligt affald").</p> <p>Brændbart affald: Det brændbare affald omfatter bl.a. brugte skydeskiver, træ og mdf plade. Det opsamles i en container i området vest for pistolskydebanerne og bortskaffes via den kommunale renovationsordning. Årlige mængder kendes ikke. Sorteringen kunne forbedres og forsvaret bedes overveje, hvordan en større andel af det brændbare affald kan genanvendes. Det vurderes, at der ikke er tale om store mængder affald - der følges op ved næste tilsyn.</p> <p>Tomme patronhylstre: Følgende informationer er fremsendt fra forsvaret d. 30. november 2021: Tomme patronhylstre indsamles efter hver skydning og bortskaffes til Udleverende depot. Bortskaffelsen fra Udleverende depot sker via en aftale, som er udliciteret i NATO-regi. Ordningen er beskrevet som følger: "Patronhylstre, og andre afskudte ammunitions-komponenter fra skydebaner, bortskaffes via de udleverende depoter, gennem en kontrakt som er tildelt, og administreres, af NATO Support and Procurement Agency i Luxembourg. Ammunitions-komponenterne bortskaffes af en privat virksomhed i Italien, som er specialiseret i demilitarisering og bortskaffelse af ammunition, samt i genanvendelse af restmaterialer herfra. Virksomheden afhenter ammunitions-komponenterne i Danmark og transporterer dem til Italien, hvor de renses for eksplosiver og giftige rester, hvorefter de deformeres eller opskæres, så de ikke kan genanvendes som ammunition, og sælges på det civile marked som metal. Hele processen sker under overholdelse af alle relevante NATO, EU og nationale bestemmelser for miljø og arbejdsmiljø."</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<p>Virksomhedsmiljø tager orienteringen til efterretning og vurderer, bortskaffelsen sker på betryggende vis. Det er ikke kontrolleret, om den Italienske virksomhed har foretaget den fornødne registrering i Miljøstyrelsens affaldsregister.</p> <p>Skydeskiver af aluminium: Anvendes på langdistancebanerne. Afleveres på Aalborg Kasernes "Miljøplads", hvorefter ISS sørger for tømning og bortskaffelse til genbrug.</p> <p>Kuglefang af træflis (pistol og kortdistancebanerne): Kuglefang med træflis renoveres løbende ved tilførsel af ekstra flis. Når det vurderes, at kuglefangets evne til at absorbere projektiler er utilstrækkelig - udskiftes dele af kuglefanget ("kernen") som bortskaffes til deponi, hvilket sker ca. én gang årligt. Bortskaffelse til deponi er som udgangspunkt ikke en bæredygtig løsning. Alternative løsninger vil være et emne ved næste tilsyn.</p> <p>Kuglefang af gummigranulat (200 m banerne): Kuglefang med gummigranulat renoveres. Ved renovering foretages en oprensning og sortering i et særligt anlæg i fraktionerne gummigranulat og projektiler. Herefter lægges gummigranulaten tilbage i kuglefanget og projektiler opsamles i 50 l spændelågsfade og bortskaffes til genanvendelse. Det blev oplyst at kuglefang af gummigranulat renoveres ca. hver 18. måned. Klimaskærmen/overdugen af paragummi over gummigranulaten udskiftes, når den ikke længere kan repareres. Det blev ikke afklaret ved tilsynet, hvor ofte dugen skiftes, og hvordan den bortskaffes. Der følges op på dette ved næste tilsyn.</p> <p>Opbevaring, håndtering og bortskaffelse af ikke-farligt affald gav ikke anledning til bemærkninger.</p>
Affald, farligt	<p>Kuglefanget på 200 m banen er en integreret del af endevægskonstruktionen, der også indeholder et system til opstilling af skydeskiver. Der er tale om et kuglefang med gummigranulat etableret over et opsamlingskar. For at reducere mængden af blyholdigt vand er kuglefanget dækket af en klimaskærm (overdug) af paragummi. Dugen vedligeholdes løbende af Jess Jensen ved montering af lapper og udskiftes, når reparation ikke længere er muligt. De tre kuglefang pejles løbende og det blyholdige vand tømmes efter behov vha. slamsuger og bortskaffes til godkendt modtageranlæg.</p> <p>Overfladevand der ikke trænger gennem dugen af paragummi samt fra det betonbefæstede område foran kuglefang (skiveområdet) ledes fra bane A til en 1,5 m³ samletank, som Nordjyllands Amt har givet tilladelse til at etablere d. 16. december 1999. Jf. den miljøtekniske beskrivelse i miljøgodkendelsen er samletanken placeret vest for container til brændbart affald. Samletanken pejles 1-2 gange hver måned af Jess Jensen og tømmes med slamsuger og afhændes til godkendt modtageranlæg (Kingo Recycling Aalborg) efter behov. Det tilsvarende overfladevand fra langdistancebane B og C afledes urensset til en grøft - der henvises til afsnittet "Spildevand, overfladevand"</p> <p>Forsvaret har d. 30. november 2021 fremsendt en opgørelse over tømning af kuglefang og samletank for 2019 og 2020 med angivelse af tidspunkt og mængder ved hver tømning.</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<p>Forsvaret bedes oplyse følgende vedr. samletanken og kuglefang på langdistancebanerne:</p> <p>Føres der nogen form for kontrol med tætheden af samletanken med tilhørende rørforinger? Hvordan dokumenteres, at pejlinger af tanken er foretaget - føres der en pejlejournal?</p> <p>Hvordan dokumenteres, at pejlinger af vandindhold i kuglefang på langdistancebanerne er foretaget - føres der en pejlejournal?</p>
Affald, vilkår i miljøgodkendelse	<p>Miljøgodkendelsens vilkår 10: "Patronhylstre skal opsamles efter hver skydning." Under runderingen på skydebanerne, var der ikke tegn på, at vilkåret ikke overholdes.</p> <p>Miljøgodkendelsens vilkår 11: "Interne affaldslagre af patronhylstre må kun ske på arealer med tætte belægnings. Lagrene skal tømmes mindst 1 gang årligt." Tomme patronhylstre fjernes efter hver skydning af brugerne og der er således ikke noget oplag af tomme patronhylstre på skydebanerne. Forsvarets personel afleverer hylstrene på en affaldsstation på Aalborg Kaserne.</p>

Generelle bemærkninger

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Drikkevand, indsatsområde, egen boring	Nr. Uttrup Skydebaner og Nr. Uttrup Øvelsesplads er beliggende i et særligt vandindvindingsområde, og forsvaret har udarbejdet deres egen indsatsplan for beskyttelse af grundvandet og er endvidere omfattet af Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, Område med særlige drikkevandsinteresse nr. 33" udarbejdet af det daværende Nordjyllands Amt i 2005.
Generelle bemærkninger	Ved tilsynet i 2015 blev det oplyst, at 200 m banerne er blevet renoveret med nye aluminiumskiver på bane A. Denne opdatering var ved tilsynet i 2018 etableret på samtlige 200 m baner.
Planforhold	Nr. Uttrup Skydebaner og Nr. Uttrup Øvelsesplads er begge omfattet af kommuneplanens ramme 5.9.N10 Hvorup. Der er ingen lokalplan for skydebanerne eller øvelsespladsen. Det vurderes, at aktiviteterne er i overensstemmelse med plangrundlaget.
Konklusion på egenkontrol/driftsjournal*	<p>Miljøgodkendelsens vilkår 1: "Forsvaret skal føre driftsjournal, som ved tilsyn eller på forlangende skal forevises Virksomhedsafdelingen. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år. I driftsjournalen skal kopi af følgende opbevares: A. Kommunens notater efter miljøtilsyn, miljøansøgninger, miljøgodkendelser, påbud, forbud, afledningstilladelse, spildevandsanalyser, EMAS- eller ISO 14.001 auditrapporter samt jordanalyser og støjrapporter. B. Driftsjournal, jf. vilkår 12."</p> <p>Ad. pkt. A: Dette blev ikke kontrolleret ved tilsynet.</p> <p>Ad. pkt. B: Se bemærkninger nedenfor til miljøgodkendelsens vilkår 12.</p> <p>Miljøgodkendelsen vilkår 12: "Følgende skal registreres i driftsjournal for skydebaneanlægget: - Banenavn og standplads</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	<ul style="list-style-type: none"> - Dato samt start- og sluttidspunkt - Anvendte våbentyper eller våbenklasser - Antallet af skud som mål for ophobning af bly i kuglefang - Dato for tømning af midlertidige lagre af blyholdigt affald - Navn på ansvarlig skydeleder <p>Journalen skal føres dagligt. Oplysningerne skal opbevares samlet og i mindst 5 år. Journalen skal forevises Virksomhedsafdelingen ved tilsyn eller på forlangende."</p> <p>Ad. vilkår 12: Ved brug af en skydebane udfyldes en "skudrapport" - kopi af en ikke udfyldt skudrapport blev udleveret ved tilsynet i 2018. Det er Virksomhedsmiljøets vurdering, at rapporten indeholder de oplysninger, som skal registreres i driftsjournalen. Forsvaret kan overveje, om feltet "Skydebane" med fordel kan erstattes af afkrydsningsfelter for, hvorvidt der er tale om 200 m, 100 m, 50 m, 30 m eller 25 m banerne. Herved vil der aldrig kunne opstå tvivl om, hvilken standplads, som er anvendt på 200 m banen ved den pågældende skydning.</p> <p>Skudrapporterne indsamles dagligt og sendes til Servicecenteret under Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i Hjørring, hvor oplysningerne gemmes digitalt i en Access database - "Skudreg". Fra "Skudreg" kan der laves udtræk af data, som typisk eksporteres til et Excel regneark for videre behandling. Ved tilsynet i 2018, blev der fremvist udtræk fra "skudreg" for Nørre Uttrup skydebaner. Virksomhedsmiljø kunne konstatere, at journalen føres dagligt og havde ingen bemærkninger til det fremviste udtræk og driftsjournalen i øvrigt. Det blev oplyst ved nærværende tilsyn, at der ikke er sket ændringer i registreringen siden tilsynet i 2018.</p> <p>Forsvaret er ved tilsynet i 2018 blevet bedt om at redegøre for proceduren omkring civiles brug af skydebanerne. Der er pt. aftale med 3-4 civile foreninger.</p> <p>Nøglen til skydebanen skal afhentes i bygning inde på kasernen. Nøglen skal derfor afhentes af en person med mil-ID-kort. Og for at kunne booke skydebanen skal skytten have tilknytning til en af en række foreninger fx Danmarks Jægerforbund. Vagten vil ikke have noget med nøgleudleveringen at gøre, det kan derfor ikke lade sig gøre at benytte skydebanen, hvis ikke en i skytte- eller jagtforeningen har mil-ID-kort.</p> <p>Civile brugere udfylder en skudrapport, som afleveres i en postkasse. Skudrapporten sendes til Servicecenteret i Hjørring, hvor aktiviteten registreres i "Skudreg" på lige fod med forsvarrets egne aktiviteter.</p> <p>Vedr. øvelsespladsen: Rammerne for aktiviteterne på øvelsespladsen fremgår af bilag 2 til Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1732 af 21. december 2015 om støjregulering af forsvarrets øvelsespladser og skyde- og øvelsesesterræner. Ved booking af øvelsespladsen ved Servicecenteret i Hjørring oplyses hvilke våben og det forventede antal afgivne skud med de forskellige våbentyper, antal kanonslag, sprængladninger mv. Efter øvelsen er gennemført, indrapporteres det faktiske aktivitetsniveau og oplysningerne inddateres i "Skudreg".</p>

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
	Der er udarbejdet et Excel regneark til styring af brugen af øvelsespladsen, sådan at de fastsatte krav ikke overskrides. Systemet virker på den måde, at der løbende sker nedskrivning, sådan at det altid fremgår, hvor mange dage der er igen til de enkelte aktiviteter på øvelsespladsen.
Jordforurening	Vedr. øvelsespladsen - område til afvikling af brandøvelser: Pladsen blev besigtiget ved tilsynet i 2018. Den består af to pladser adskilt af en asfalteret adgangsvej. Pladserne afvandes direkte til jord og selvom der ikke var direkte synlige tegn på en jordforurening, må det antages, at der er forholdsvis stor risiko for en forurening med bl.a. PAH'er og andre stoffer, der opstår under forbrændingsprocessen. Herudover, er der anvendt skum i forbindelse med øvelserne, som har indeholdt en række flourforbindelser under fællesbetegnelsen PFAS. Der pågår pt. en udredning omkring forureningen med PFAS-stoffer på og under pladsen som kører i et selvstændigt spor udenfor det almindelige miljøtilsyn.
Bæredygtighed*	Ved tilsynet i 2018 blev det oplyst, at mandskabsvogn, toiletvogn, toiletbygning samt værkstedet opvarmes med el-varme. Forsvaret blev opfordret til at undersøge muligheden for etablering af mere energieffektive alternativer som eksempelvis luft til luft varmepumper eller jordvarme. Denne opfordring blev gentaget ved nærværende tilsyn. Der er ikke belysning på banerne, men der er lys i bygninger mv. Det blev ikke afklaret, hvilken type af lyskilder som anvendes, men Virksomhedsmiljø opfordrer til, at lyskilder løbende udskiftes til LED, hvor det er muligt. Det blev oplyst, at der ikke udføres ukrudtsbekæmpelse på skydebanerne. Det blev aftalt, at forsvaret undersøger, om udtjente skydeskiver, træaffald og mdf plader kan indsamles i separate affaldsfraktioner og sendes til genbrug. Ved udskiftning af overdugen/klimaskærmen af paragummi over kuglefang af gummigranulat, bør det undersøges om paragummien kan genanvendes evt. som gummigranulat eller lignende.